

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

209. Quædam Ciuitates habent priuilegium, vt qui ad eas confluant habitationis causa, non possint per quinquennium ab eorum creditoribus constringi, quæritur, an si Princeps in causa particulari ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

statutum in hæc verba fanciuit. Diuinitus constituta maiestas nostra, cum à Monachis, quorum testata, pietas atque virtus est, & ab aliis multis cognouerit legem à Domino Nicephoro, qui ad imperium peruenit, de Ecclesiis Dei, Religiosisque omnibus latam, tum præsentium malorum, tum vniuersalis huius euerfionis, atque confufionis causam & radicem extitisse. Nam ex quo lex illa robur habuit, nihil boni penitus in hodiernum vsque diem vitæ nostræ contigit, sed potius contratio nullum omnino genus calamitatis intermisit, statuit per auream hanc Bullam, cui subscripsit, indicatam ab hoc præfenti die cessare debere ac deinceps irritam, nulliusque momenti manere conditis ante illam legibus, tam de Ecclesiis, quam de Religiosis domibus, vim roburque suum obtinentibus. Hæc enim Basilius Imperator, vt patet apud Bersamonen in *Nomocanone Phocij*, & Leunclauium *tom. 1. lib. 2. in Orient.*

6. Nec desinam hic apponere id quod norat Illusterrimus, & doctissimus Archiepiscopus Bracharenfis Acugna in *Decret. Gratiani. cap. si gens Anglorum. n. 5. dist. 56.* Barbosa de iur. *Eccles. lib. 1. c. 39. §. 2. n. 200.* Francisc. Longus in *Breniar. Chronol. anno Domini 704.* Cochier in *vindictis libert. Eccles. p. 1. c. 33. n. 23.* & ante illos Cardin. Baron, anno Christi 701. nempe, olim Deum florentissimum Regnum Hispaniæ Mahometanis & Mauris tradidisse, non quia in fide (semper enim Hispani fideles) sed quia in iurisdictione à sancta Sede Apostolica defecerat. *Vnde intelligant Principes (subdit Baronius) quam male sibi, suisque Regnis consulant, qui Ecclesia inra tollere, vel inuicere conantur, quod ipsum repetit rursus aliis locis anno 1100. n. 34. item 1104. n. 14. & 1148. n. 47.* vbi ostendit Principes opprimendo Ecclesiasticam iurisdictionem Regnorum suorum interitum & amissionem accersere.

7. Igitur Principum Consiliatij si desiderant regna stabilire, & ab eis calamitates attere, consulant Reges, vt imitentur Basiliem, nihilque contra libertatem Ecclesiasticam constituant, sed si qua constituta sunt, abrogent omnino, & in conspectu opinionum illam sequantur, quæ magis fauet Ecclesiæ vt tradunt Doctores, quos citauit in *p. 1. tract. 2. resol. 65.* Imò Antonius Soula in *Bull. Cæn. 6. 14. dist. 76. num. 5.* docuit, quod opinio communis non est attendenda, quando altera contraria fauet iurisdictioni Ecclesiasticæ. Vnde Sanchez in *opusc. tom. 1. lib. 2. cap. 4. dub. 15. n. 31.* Baldellus *tom. 1. lib. 5. dist. 39. n. 1.* & Suarez *contra Regem Angliæ, cap. 34. num. 4.* docuerunt in hac materia obseruandum vt in fauorem Religionis, & consequenter in fauorem exemptionis amplietur potius, quam restringatur Ecclesiastica immunitas. Et ideo Iason. in *l. filiusfamilias, §. Dini, ff. de leg. 1. num. 82.* asseruit, in dubiis opinionibus consulendo, supra in *tra. 1. & iudicando eam esse tenendam, quæ fauet Ecclesiæ, ex cap. fin. de sent. & re iudic. & ex l. sunt personæ, ff. de relig. & sumpt. funer. & ita etiam docuit sacra & in *Ref. 118. Rota in vna Veneta cens. anno 1606.* quam penes me §. vlt. & in impressam habeo, *fol. 15.* Vel saltem quando, v.g. est dubium, an statutum sit, vel non sit contra immunitatem Ecclesiasticam, consulatur prius Summus Pontifex, vt docet Bernardus Iustus in *defens. libert. Eccles. fol. 27.* quod etiam docuit Carolus Imperator adductus à Granado in *cap. memoriæ 19. dist.* in his verbis. Vsq; quoque per epistolam, aut per idoneos suæ partis Legatos Apostolicam interpellat sublimitatem, vt potissimum sua sancta legatione dignetur decernere, & quid in talibus sancta Romana lex statuit definire, & is corrigatur, & cæteris modis imponatur. Ecce quid faciendum sit in casibus dubiis, nempe ad Summum Pontificem recurrere, Et*

Quæ hic est supra Refol. 201 & in Ref. 162. §. Ad priuilegium, in fin. & in Ref. 190. §. Sed, prope fin. & in fine Ref. 195. & infra in Ref. 214. §. 1. post medium, & num. 82. asseruit, in dubiis opinionibus consulendo, supra in *tra. 1. Ref. 42. §. 2. prope fin. & vers. Et hæc, & in Ref. 118. Rota in vna Veneta cens. anno 1606. quam penes me §. vlt. & in impressam habeo, fol. 15. Vel saltem quando, v.g. est dubium, an statutum sit, vel non sit contra immunitatem Ecclesiasticam, consulatur prius Summus Pontifex, vt docet Bernardus Iustus in *defens. libert. Eccles. fol. 27.* quod etiam docuit Carolus Imperator adductus à Granado in *cap. memoriæ 19. dist.* in his verbis. Vsq; quoque per epistolam, aut per idoneos suæ partis Legatos Apostolicam interpellat sublimitatem, vt potissimum sua sancta legatione dignetur decernere, & quid in talibus sancta Romana lex statuit definire, & is corrigatur, & cæteris modis imponatur. Ecce quid faciendum sit in casibus dubiis, nempe ad Summum Pontificem recurrere, Et*

clarum est, quòd quando adest controuersia inter iudicem a cum, & Ecclesiasticum, an sua sit iurisdictione, iudex Ecclesiasticus, tanquam dignior de hoc debe: cognoscere, vt ex Sanchez & aliis notauit in *part. 4. tract. 1. resol. 64.* quibus non addo Narbonam in *recopil. leg. 20. gloss. 23. num. 17.* Paramum in *respons. 1. pro iurisd. S. Officij, c. 4. num. 1.* & Lallium Baglione in *defens. lib. Eccles. part. 2. propof. 16. fol. 53.* vbi sic ait: [E chiaro che quando fosse in dubio se la giurisdictione sia dell'Ecclesiastico ò dellaico, che deue il Ecclesiastico como quello che è più del puo cognoscere il fatto.] Sic ille.

Quæ hic est inf. Ref. 197. & in Refol. 198. & 199. §. 1. ad med. & in Refol. 328. §. 9. ante med. vers. Tandem, & alii §. 8. eandem notationem.

RESOL. CCVIII.

An si Princeps statuat, ne suis priuilegijs potiantur ij, qui subditi non sunt, fiat contra Immunitatem Ecclesiasticam, & Clerici illis non possint vti? Et deciditur, quod statutum, per quod tolluntur alicui Clerico ea quæ de iure communi sibi competunt, est contra libertatem Ecclesiasticam. Ex part. 1. tract. 2. Ref. 60. alii §. 9.

§. 1. Non esse statutum contra immunitatem Ecclesiasticam putauit D. Carolus de Grassis de *officib. cler. esset. 1. n. 26.* Azorius *p. 1. lib. 5. cap. 23.* qui citat Bartolum, & Felinum in *cap. Ecclesia S. Mariae*, & idèd Clericos huiusmodi priuilegio non gaudere. Et rationem adducit: quia Princeps in tali statuto nullam facit mentionem de Clericis; & idèd non est inualidum defectu iurisdictionis. Deinde, aliud est, beneficium, vel priuilegium non concedere; aliud verò derogare: nam hoc, quod est concedere, absque vlla iniuria altèdrius sit, adimere verò, tollere, aut ex parte minuire, sine iniuria, & damno minimè contingit. Ergo, &c.

2. Sed ego de hoc casu interrogatus à Sereniss. Principe Philiberto, respondi affirmatiue, & adduxi nostrum P. Duard, qui in *comment. in Bull. Cæn. lib. 2. cap. 15. §. 19. n. 41.* contra Azorium in specie loquens, hanc sententiam docet. Et ratio est: quia, vt in *superiori Refol.* dictum est, statutum, per quod tolluntur alicui Clerico ea quæ de iure communi sibi competunt, est contra libertatem Ecclesiasticam, vt notat Filiucius *tom. 1. tract. 16. c. 10. §. 8. n. 271.* Riccius in *praxi tom. 2. resol. 207. num. 8.* Mandellus de Alba *lib. 1. conf. 8. n. 3. & 10.* cum aliis. Sed in nostro casu denegatur Clericis priuilegium, quod de iure communi illis competit. Ergo, &c. Probo minorem, Nam de iure communi Clerici possunt gaudere, & vti beneficio statutorum, & priuilegiorum alicui Vniuersitati, vel eodem generi personarum concessorum, vt patet ex *c. constit. de restit. in integr.* vt notauit Duard, *vbi sup. n. 11. 14. 31. 33. 40. & 41.* Ergo, &c. Et ita secundum hanc sententiam tunc fuit determinatum.

Quæ multo hanc sequitur, §. Sed alii ad med.

Sup. hoc in ref. not. propter terræ, & in print. & sup. in Refol. 70. §. 2. ad med. & inf. in tra. 3. Ref. 6. §. 1. ad med.

RESOL. CCIX.

Quædam ciuitates habent priuilegium, vt qui ad eas conueniunt habitacionis causa, non possint per quinquennium ab eorum creditoribus constringi: queritur, an si Princeps in causa particulari statuat per publicam scripturam, ne aliqui debitores, inter quos nominat quendam Sacerdotem, possint dicto priuilegio frui, an inquam, hoc statutum sit contra Immunitatem Ecclesiasticam?

Et supponitur primo de iure communi Clericos posse gaudere, & vti beneficio statutorum priuilegiorum alicui Vniuersitati, vel certo generi personarum.

Secundo

Secundo, quod statutum, per quod tolluntur clericis ea, quae de iure communi illis competunt, est contra libertatem Ecclesiae.

Et pro firmanda doctrina supradicta difficultates aliae etiam cursim valde notanda explanantur: Ex part. 1. tract. 2. Resol. 59. alias 58.

§. 1. De hoc casu interrogatus fui in causa Dominorum de N. & pro statuto, & validitate actus, adfunt multa argumenta.

Primo: Quando Princeps ex iusta causa reuocat privilegium Clericis, vel Ecclesiae concessum, non facit contra libertatem Ecclesiasticam; dummodo non sit receptum à Summo Pontifice; sed hoc, imò minus, accidit in casu nostro: ergo, &c. Minor patet. Maior probatur ex autoritate Fulgosi in *l. si quis Curialis C. de Episc. & Cler.* & aliorum Iuriconsultorum: & ex Theologis mordicus sustinet hanc sententiam Ioseph Sousa in *Bull. Cæn. cap. 16. disp. 84. concl. 5. num. 6.* Et Decius in *conf. 83. num. 4. & consil. 275. num. 3.* asseruit, valere Principis statutum, per quod Clericis, & Ecclesiae denegantur beneficia, & privilegia aliorum statutorum.

2. Secundo Princeps in casu nostro non reuocat, sed declarat primam concessionem privilegij non fuisse ad similem euentum extensam: nam, si docti, & similes creditores inter quos adest Clericus, gauderent, vergeret hoc in detrimentum Regis & Regni; & idèd talis casus ex natura rei non intelligitur inclusus in prima concessione; quia privilegium generaliter inductum non includit casum, publicae utilitati contrarium, vt ex multis notat doctus Mexia in *pragm. taxa panis. concl. 4. num. 20.* Azevedus *lib. 6. leg. 1. tit. 1. num. 25. recopil. & nouissimè Girona in tract. de privileg. 9. 70. n. 334.*

3. Tertio: Tunc aliquod statutum est contra libertatem Ecclesiasticam, quando Clerici ex illo efficiuntur deterioris conditionis, quàm laici, vt probat Riccius in *praxi. tom. 3. resol. 207. num. 7.* & Megala in *3. part. lib. 3. cap. 10. quæst. 1. num. 51.* & alij communiter. Sed in nostro casu Clericus non efficitur deterioris conditionis, quàm laicus: nam privilegium vtrique negatur. Ergo, &c.

4. Quarto: Statutum contra libertatem politici conuictus, non est contra libertatem Ecclesiasticam, vt fert sententia Caietani in *summ. cap. 31.* & Nauarri *cap. 27. num. 11.* Sed hoc statutum Principis respicit tantum libertatem politicam, nempe, personam dicti Clerici; non quatenus Clericus est; sed vt persona politica, & vasallus. Ergo non est contra libertatem Ecclesiasticam.

5. Sed his non obstantibus, tunc ego, vt dixi, interrogatus de hoc casu contrarium censui: & consulentes postea mihi dixerunt, ita etiam sensisse P. Iosephum de Augustino Societatis Iesv, vicum mihi amicissimum, & doctissimum. Et primo, suppono, de iure communi Clericos posse gaudere; & vt beneficio statutorum, & privilegiorum alicui vniuersitati, vel certo generi personarum concessorum, vt patet ex *cap. consuetus, de restit. in integr. & notauit noster P. Duardus in Bulla Cæn. lib. 2. can. 15. quæst. 19. num. 11. 13. 31. 33. 40. & 41.* Secundo notandum est quòd statutum, per quod tolluntur Clericis ea, quae de iure communi illis competunt, est contra libertatem Ecclesiasticam, vt docent Decius & Felinus in *cap. Ecclesia S. Mariae, de consil. hic in num. 69.* ille in *num. 8.* Mandell. de Alba *lib. 1. consil. 8. num. 3.* & *supra in Resol. 10. consil. 164. num. 13.* & ex Theologis Fillicius *tom. 1. tr. 16. cap. 10. num. 271.* & Megala in *3. p. lib. 3. c. 10. q. 1. num. 56.* cum aliis communiter.

6. His verò suppositis, sic argumentor: Statu-

tum, quod aufert alicui Clerico ea, quae de iure communi sibi competunt, est contra libertatem Ecclesiasticam: sed in nostro casu denegatur Clerico privilegium, quod sibi de iure communi competit, vt supra probatum est: ergo tale statutum, est contra libertatem Ecclesiasticam. Nec valet dicere, quòd in nostro casu, etiam laici non gaudent, vt apparet ex lectura statuti: ergo neque debet gaudere Clericus, quia cessat ratio nostri argumenti. Nam respondeo, quòd hoc esset verum, si Princeps per dictum actum, & statutum generaliter denegaret in posterum omnibus laicis tale privilegium, sed cum denegat tantum aliquibus, manet adhuc ius, & vrget ratio nostrae argumentationis.

7. Deinde, & hoc est maximum argumentum, Princeps in isto actu vitur verbis imperatiuis, dicens, *mandauit, & mandat*: quod quidem verbum praesupponit iurisdictionem: nam inducit praecipium, vt inter multos notat Salas de *legibus. disp. 10. sect. 9. num. 35.* Bonacina etiam de *legibus. disp. 1. q. 1. punct. 7. §. 4. num. 7.* Vasquez, Sanchez, & alij penes ipsos. Sed Princeps non habet iurisdictionem in Clericos. Ergo nullus erit actus, & contra Canonem 15. Bulla Cænæ, vbi prohibetur Principibus, condere statuta, & ordinationes ex quacunque causa contra Clericos.

8. Adde, quòd Princeps in ista ordinatione facit specificam mentionem de Clerico: sed statuta laicorum, etiam Clericis fauorabilia, si de illis mentionem faciant, sunt nulla, & contra libertatem Ecclesiasticam, vt ex communi sententia Doctorum notat Alexander *lib. 2. consil. 211. num. 2. & 6.* Sordus *lib. 2. conf. 301. num. 13.* Odio *lib. 1. conf. 44. num. 3.* Cioffius *lib. 1. conf. 84.* Plotus *conf. 93. num. 2.* Caualecanus *lib. 3. decis. 33. num. 16.* Decius in *cap. quae Ecclesiarum de consil. num. 38.* & alij. Ergo nullum erit statutum, de quo loquimur, ex defectu potestatis, qua caret Princeps in nominando Clericum.

9. Restat modò respondere ad argumenta in principio posita. Ad primum dico, doctrinam illam non procedere in casu nostro, vbi reuocatur Clerico privilegium, quod ei competit de iure communi; vt supra probatum est; sed procedere in casu, quo statutum denegaret aliquibus Clericis beneficium proprium, vt v. g. posset Princeps reuocare per statutum elemosynam singulis annis faciendam Ecclesiae, vel Clericis, per alterum prius statutum dispositam. Sed quia haec opinio, vt infra videbimus, mihi non placet, idèd respondetur ad argumentum, negando absolute illam sententiam, vt de facto negauit Marthae de *iurisdic. p. 4. cent. 1. cas. 52. num. 6. & seq. & praeter Doctores, quos ipse citat, resellunt etiam hanc opinionem Altherius de censuris. to. 1. lib. 5. disp. 16. dnb. 1.* Fabius de Anna *lib. 1. conf. 86. num. 4.* M. Antonius Genuesis in *Pract. Eccles. Tricen. 6. q. 158. n. 1.* Azotius *p. 1. lib. 5. c. 13. q. 5.* cum aliis.

10. Ad secundum respondeo, Principem non declarasse, sed statuere, & ordinare, vtendo verbis praecipitiuis, & nominando Clericum in specie, quae omnia sunt contra libertatem Ecclesiasticam, & Bullam Cænæ Domini: secus autem, si generaliter declararet similes debitores non gaudent, nec fuisse inclusos in privilegio ciuitatis Agrigentinae, non nominando Clericos.

11. Ad tertium respondetur, quòd in nostro casu Clericus efficitur deterioris conditionis, quàm laici, non quidem praenominati in tali statuto, sed in aliis. Et ratio est: quia iste actus nò reuocat generaliter privilegium illius ciuitatis pro omnibus laicis, sed pro aliquibus, vt dictum est: & sicut multi laici ante hoc decretum pro simili causa (vt mihi asse-

Confirman- tur, & seq. & in Resol. 282. §. 2. a vers. Supponendum. & in Resol. 294. §. Sed haec.

Sup. hoc supra in Resol. 92. §. Sed vt in privilegio, & in Resol. 193. §. 1. & infra in Resol. 64. 2. & in Resol. 334. §. 6. & inferius in tr. 3. Resol. 11. §. vlt. & in Resol. 15. §. 2.

Sup. hoc supra in Resol. 92. §. Sed vt in privilegio, & in Resol. 193. §. 1. & infra in Resol. 64. 2. & in Resol. 334. §. 6. & inferius in tr. 3. Resol. 11. §. vlt. & in Resol. 15. §. 2.

Sup. hoc supra in Resol. 92. §. Sed vt in privilegio, & in Resol. 193. §. 1. & infra in Resol. 64. 2. & in Resol. 334. §. 6. & inferius in tr. 3. Resol. 11. §. vlt. & in Resol. 15. §. 2.

Sup. hoc supra in Resol. 92. §. Sed vt in privilegio, & in Resol. 193. §. 1. & infra in Resol. 64. 2. & in Resol. 334. §. 6. & inferius in tr. 3. Resol. 11. §. vlt. & in Resol. 15. §. 2.

runt) vñ sunt tali priuilegio; sic & in posterum veniunt: quia, vt diximus, reuocatio talis priuilegij minime generica, sed specifica est. Deinde in hoc statuto maxime Clericus efficitur deterioris conditionis, quam laicus: quia potest quidem Princeps ratione iurisdictionis in suis ordinationibus facere specificam mentionem de laicis, non autem de Clericis, quod factum in isto statuto apparet; ergo, &c.

Sup. hoc infra in Ref. 215. Sed ne deferas hic supra legere §. Tertio tunc. huius Ref. & §. eius annot.

12. Et tandem ad quartum responderetur, falsam esse illam sententiam Caietani, vt supra probatum est. nam ex illa sequeretur, posse Principes statuere, ne Clerici quid emant, aut vendant; ne alterius operas conducant; ne apud aliquos faciant molere suum triticum, aut panem coquere; ne transeant per pontem, ne habitent in aliqua Ciuitate; & similia: quæ omnia absurdissima esse satis apparet. Ita Reginaldus tom. 1. lib. 9. c. 24. sect. 2. nu. 358. & alij.

RESOL. CCX.

An statutum, quando fundatur in publica utilitate, etiam si faciat mentionem de Clericis, sit inualidum, & ledat Immunitatem Ecclesiasticam?

Et an statuta laicorum, etiamsi sint Clericis fauorabilia, si de illis mentionem faciant, sint nulla & contra libertatem Ecclesiasticam; Ex part. 4. tract. 1. Ref. 14.

Sup. hoc in Ref. præterita §. Quarto. & supra in Ref. 198. signanter in §. 2. & infra in tr. 3. Ref. 15. §. Sed ad rem. & seqq. & in alijs vlt. not. huius Ref.

§. 1. Negatiuè respondet Pereira de manu Regia part. 2. cap. 67. num. 11. vbi sic ait. Nec obstat quòd in hac lege de Ecclesijs mentio fit, quo casu censetur in eius odium, & succedit reg. in cap. fin. de immun. Eccles. in 6. quia vtiq; illud procedit in dubio, quando constat de publica utilitate, & illa communis opinio, quæ habet legem ciuilem non valere facta mentione Clericorum, non procedit quando talis lex fundatur in ratione naturali, & quæ publicæ conueniat utilitati. Ita ille. Et cap. 38. num. 12. ita etiam asserit. Dicendum est quòd laicorum statuta generalia, quæ gubernationem respiciunt, etiamsi Clericorum mentionem faciant, non ob id nulla sunt si rationabilia, & iuri non contraria existant, imò valent, & ipsos tanquam ciues ligant. Hæc ille, & idem asserit in cap. 39. num. 6.

2. Sed si hæc opinio esset vera, omnes Principes possent impunè in suis ordinationibus & legibus nominare Clericos: nam omnis lex publicatur ad bonum commune, & propter publicam utilitatem, aliter lex esset iniusta, vnde affirmatiuam sententiam prorsus sustinendam esse puto, cum communi sententia Theologorum, Canonistarum & Iuristarum, per cap. fin. de rebus Eccles. non alien. & per cap. Ecclesia sancta Maria, de conslit. & docent Doctores, quos citat & sequitur Bertran. de Gueuara in propugn. lib. Eccles. assert. 1. §. 6. num. 55. & 58. Surdus consil. 301. num. 11. & consil. §. 60. num. 11. Aponte in respons. pro cens. Ven. fol. 71. & seq. Maynardus de priuileg. Eccles. part. 2. art. 22. num. 46. & hæc opinio est ita vera, vt etiamsi statuta laicorum sint Clericis fauorabilia, si de illis mentionem faciunt sunt nulla; & contra libertatem Ecclesiasticam, & ita tenet Surdus vol. 2. consil. 301. num. 13. Caualecanus lib. 3. decis. 33. num. 16; Plotus consil. 93. num. 2. Cioffus lib. 1. consil. 81. num. 84. & alij communiter. Vide etiam Layman in Theol. moral. lib. 1. tract. 4. cap. 13. num. 1. Suarez de legib. lib. 3. cap. 34. num. 13. & contra Regem Angliæ lib. 4. cap. 16. num. 7. & alios penes ipsos. Vnde opinio Pereira est contra communem, & prorsus non admittenda. * Necessitas enim publica non tribuit iurisdictionem laico, vt statuat contra non subditos, vt probat Baldus

Sup. hoc in Ref. præterita §. Adde. & in cæteris eius not.

* Sup. hoc infra ex doctrina §. Verum. Resol.

in l. cum sitis populos, num. 20. c. de summa Trinit. Decius in cap. Ecclesia sancta Maria, de conslit. num. 7. & Felinus num. 18. & alij: vnde si opinio Pereira esset vera, omnes leges contentæ in corpore iuris ligarent Clericos, nam omnes respiciunt publicam utilitatem; vt optimè obseruat Fagnanus in respons. pro censuris Pauli V. fol. mibi 65. Gueuara vbi supra, & alij communiter, cum Anastasio Germonio in asser. lib. Eccles. cap. 7. fol. 81. & Collegio Bononiensi in respons. pro libert. Eccles. num. 20. & Batiola consil. 38.

214. Sed leges cam per tot. & si placeant, aliam & §. Omnia eius anno. rationum, & sup. ex Ref. 198. §. Notandum est, & infra ex Ref. 334. §. 6. & inferius in tr. 1. Ref. 15. §. Sed ad rem. & seqq.

RESOL. CCXI.

An statutum, si tollat Clericis ea, quæ tanquam ciuibus sibi competunt, sit contra libertatem Ecclesiasticam? Ex part. 4. tr. 2. Ref. 15.

§. 1. Negatiuè responder Pereira de manu Regia part. 2. cap. 67. num. 15. dummodo tale statutum non fuerit factum in odium Ecclesiasticorum; quare vbi odium non detur, sed sub ratione boni publici statuatur, licet in aliquo minuetur ciuili societas, vel libertas Clericorum, non ideo statutum desinet valere, cum non libertati Ecclesiasticæ, sed ciuili obuiet. Ita ille, qui respondet ad cap. finale, de immunit. Eccles. in 6. asserens Pontificem illud statutum reprobatè ex præsumpto odio: secus autem, quando non ex praua intentione, sed propter publicam utilitatem tale statutum promulgatum sit. Ergo, &c.

Sup. hoc infra in Ref. 200. §. 1. & in Ref. 101. §. vltim. ante medium, & in Ref. 209. §. Sed his post mediū, & infra in Ref. 214. §. Confirmatur. & seqq. in Ref. 215. §. 2. ante medium, à verbi Supponendum. & in Resol. 294. §. Sed hæc.

2. Sed hæc opinio est contra libertatem Ecclesiasticam, tum quia Ecclesiastici ob huiusmodi statuta timidiore sunt, tum quia libertas Ecclesiastica consistit in facultate faciendi quidquid fieri licet, Ecclesiastici autem non possunt quidquid ab eis fieri licet, dum magistratus huiusmodi statuta, vel decreta edunt: ergo, &c. Deinde licet talia iura communia ciuibus, non debeantur Clericis, quia Clerici sunt debentur tamen ipsis vt ciuibus, etiamsi statum diuersum habeant à laicis, imò quia Clerici sunt, ideo illis nouo & maiori titulo debetur, ne his communibus iuribus priuentur, quia propter statum clericalem non amittunt iura communia ciuim, & alioqui ratione status maiori honore & reuerentia digni sunt: ergo ad immunitatem naturali iure debitam Clericis pertinet vt his iuribus non priuentur. Adde quòd Summ. Pontifex in Bull. Cæn. absolute loquitur de libertate Ecclesiastica, qua videlicet gaudent personæ Ecclesiasticæ, etiamsi versetur circa rem communem laicis & Ecclesiasticis, cum quia Summ. Pontifex consulere intendit Ecclesiasticis personis ne à secularibus magistratibus vexentur; graue autem damnum Ecclesiastici paterentur, si laici eos impunè vexare possent in iis, quæ ad conuictum politici spectant, ergo, &c. & hæc omnia docet Bonacina in Bulla Cæn. disp. 1. quæst. 16. sect. 2. puncl. 2. n. 4. Suarez contra Regem Angliæ lib. 4. cap. 22. num. 19. Catolus de Grassis de effect. Cleric. effect. 2. quæst. 44. num. 358. & seq. Duardus in Bulla Cæn. can. 15. quæst. 19. num. 83. & alij penes ipsos & penes me alibi. Ad id verò quod asserit Pereira, nempe tale statutum esse contra immunitatem Ecclesiasticam, quando efficeretur ex odio. Respondeo cum docto Iuriconsulto Hispano Io. Bertran. de Gueuara in propugn. libert. Eccles. assert. 1. §. 6. num. 10. & 11. quòd libertas & immunitas Ecclesiasticorum non dependet ex bono, vel malo animo statuentium, sed ex natura rei, & ex priuilegijs, quæ illis absolute competunt de iure diuino & humano; & si opinio Pereira esset vera, omnes laici efficerent talia statuta, asserendo se illa non efficere

Alibi in Resol. 200. & §. 2. præterita.